

BSAB: Q1.4123, Q1.4322  
Q3.721, Q5.732  
AF2.22, A7.43  
Utgiven: 1997-04-15  
(Ersätter 1996-06-16)

# Säkra våtrum

## – tätskikt/keramik

### Råd och anvisningar

APRIL 1997

Utgåva V



I GVK ingår: HSB Riksförbund; Riksbyggen; VVS-Installatörerna;  
Sveriges Allmännyttiga Bostadsföretag; SABO; Sveriges Bostadsrättsföreningars  
Centralorganisation, SBC; Sveriges Fastighetsägare; Villaägarnas Riksförbund samt  
Golvbranschens Riksorganisation, GBR.

keramik tätskikt/keramik tätskikt/keramik tätskikt/keramik tätskikt/keramik

# Innehåller:

Detta är GVK	2
GVK-auktorisering för keramiska arbeten	3
GVK-förutsättningar - Teknisk beskrivning	4
Golvvärme (se GVK-förutsättningar)	5
Skiss - Teknisk beskrivning	8
GVK-auktoriserade företag	9
GVK:s stickprovskontroller	10
GVK:s kvalitetsdokument	11
Tunnskiktsteknik - tätskikt/keramik	12
Sammanfattning ur AMA-Nytt kap. Q1.4123 och Q1.4322	13
Utdrag ur AMA Nytt (tabell fästmassor)	14
Att beakta vid tekniska beskrivningar	15
Förslag till upphandlingstext och -kontroll/Intyg enligt AF 2.22	16
Kontroll och provning enligt AMA/A7.43	17
Godkända produkter/konstruktioner	18

## Detta är GVK

GVK är en stiftelse där stora byggherrar, förvaltare och entreprenörer ingår. Dessa har som gemensamt mål att komma till rätta med vattenskadorna i våra våtutrymmen. Detta mot bakgrund av de stora skadekostnader som bristfälligt utförda tätskikt i våtrum medfört under årens lopp.

Verksamheten administreras genom stiftelsens bolag, AB Svensk Våtrumskontroll.

GVK introducerades 1988 och omfattar arbeten med golvbeläggningar och väggbeklädnader av plast och keramiska material.

GVK innebär säkra våtrum genom:

- auktoriserade företag med specialutbildad personal för våtrumsarbeten
- färdiga byggnadsbeskrivningar för hur underlaget skall vara beskaffat innan tät-/ytskikt appliceras/monteras, de s k GVK-förutsättningarna
- branschgodkända produkter/konstruktioner
- ständiga kvalitetskontroller på utförda arbeten i våtutrymmen genom GVK:s länskontrollanter

Genom GVK har en samordning skett och en helhetssyn kunnat anläggas på hur ett tätt våtrum skall utföras. De återkommande kontrollerna bidrar till att bibehålla en hög kvalitet i utförandet och ger en kontinuerlig erfarenhetsåterföring för ständiga förbättringar avseende våtrumsinstallationer.

# GVK- auktorisering – tätskikt/keramik

För att ett företag skall erhålla GVK-auktorisering krävs specialutbildning av arbetsledare och plattsättare. Efter godkända prov utfärdas personliga behörighetsbevis (ID-kort) utställda på det auktoriserade företaget. Se även broschyren *SÄKRA VÅTRUM yt- och tätskikt/plast*.

**GVK-utbildningen ger dokumenterad kunskap om:**

- GVK-förutsättningarna för tätskikt/keramik (baserade på gällande byggregler i BBR 94, Hus AMA 83, RA 93 Hus och AMA-nytt).
- branschregler för tätskikt vid keramiska beläggningar och beklädnader.
- montering/applicering av tätskikt/keramik enligt leverantörens godkända monteringsanvisningar.
- GVK:s kvalitetssystem med rutinerna för dokumenterad egenkontroll och externa stickprovskontroller.

**Hjälpmedel för beställare/beskrivare**

I denna broschyr finns **GVK-förutsättningar**, som är råd och anvisningar för hur det skall se ut *innan* yt- och tätskikt på golv och vägg monteras.

**OBS!** Vid upprättandet av byggnadsbeskrivningar för ROT-objekt kan GVK-förutsättningarna uppfyllas i de flesta fall. I de fall det inte är möjligt bör avsteg från GVK-förutsättningarna tydligt anges vid upphandlingen.

Se förslag till upphandlingstext och upphandlingskontroll på sidan 16 samt kontroll och provning på sidan 17.

Vi hoppas att dessa Råd och Anvisningar skall vara till stor nytta för beställare och beskrivare av våtrum.

# GVK- förutsättningar – tätskikt/keramik

Ingen installation blir bättre än underlaget medger. Detta är en regel som inte minst gäller våtrum där bristfälliga förutsättningar medför kostsamma vattenskador.

Det är alltså viktigt att gällande GVK-förutsättningar följs.

*OBS! För val av tätskikt och fästmassor, se respektive leverantörs anvisningar beroende på underlagets beskaffenhet. Hur tätskikt och fästmassor samt ytskikt skall monteras/appliceras skall framgå av resp. leverantörs monteringsanvisningar.*

**GOLV** 1997-04-15 (ersätter 1996-06-15)

## 1. Rör genomföringar (se skiss sid 8)

Förutom avloppsrör och golvbrunnar skall alla andra rör genomföringar i golvets tätskikt undvikas.

Där rör genomföringar i golv förekommer skall:

- avstånd mellan rör (rörhylsor) samt mellan rör (rörhylsor) och vägg vara minst 40 mm (OBS! EJ c-mått).
- håltagning för rör (rörhylsor) vara så dimensionerade att mellanrum inte förekommer.
- uppskjutande rör vara fast förankrade samt rörhylsor avslutade ca 50 mm över färdigt golv.
- koppling på rörledning genom golv placeras minst 100 mm från färdigt golv där tätning är föreskriven.
- avloppsstosar/rör sticka upp minst 40 mm över färdigt golv samt vara så utformade att tätskiktet kan anslutas vattentätt mot dessa (uppvik ca 15 mm).

## 2. Golvbrunn (se skiss sid 8)

I duschplats och under badkar får inga andra genomföringar än golvbrunn förekomma.

- Golvbrunnar skall vara fast förankrade, i våg samt i nivå med färdigt undergolv för applicering av tätskikt. Minsta avstånd från vägg skall vara 200 mm.

- Golvbrunnar skall vara typgodkända enligt NKB:s produktregler nr 17, vilket bl.a. innebär att **tätskikt av plastmatta** skall kunna anslutas vattentätt.

Beakta placering av golvbrunn vid badkar så att god rensbarhet finns.

Hur **tätskikt av plastmatta** anslutes tätt till golvbrunn skall framgå av resp. **golvbrunnsleverantörs typgodkända** monteringsanvisningar.

Hur andra typer av tätskikt t.ex. membraner, dispersioner skall anslutas tätt till golvbrunn skall framgå av resp. **tätskiktsleverantörs** monteringsanvisningar.

### 3. Underlaget (se skiss sid 8)

- Underlaget skall vara rent, torrt och jämnt samt fritt från sprickor och vidhäftningsförsämrande fläckar.
- Underlaget skall uppfylla angivna toleranser för buktighet enligt tabell TOLERANSER/3 i RA 93.
- Underlag av skivmaterial skall innehålla ca 8% fuktkvot (vilket motsvarar 50% RF vid +20°C).
- Spånskiva skall ha en tjocklek om minst 22 mm, bjälkar max c 300 mm. Spånskiva skall vara av en fukttålig kvalitet (v313).
- Betongunderlag skall ha max 85% RF eller fuktisolerat enligt HusAMA 83, tabell Q/2 då **plastmatta** utgör tätskikt.
- Eventuella håligheter mellan golv och vägg skall vara utspacklade.
- Vid spackling skall spackelmasa uppfylla krav enligt Hus AMA 83 resp. RA 93 kap. Q3.
- Fall mot golvbrunn:
  - skall vara minst 1:50 på duschplats och under badkar samt på dolda eller svåråtkomliga ytor där det finns risk för utläckande vatten eller vattenspill.
  - skall på övriga ytor luta jämnt mot golvbrunn och utföras utan försänkning i t.ex. duschplats.

Sarg e.d. kring duschplats bör undvikas.

### 4. Golvvärme

- Där värmeslingor förekommer i betongbjälklag, i platta på mark etc (nyproduktion) skall värmen vara påkopplad minst 1 månad före läggning av tätskikt med plastmatta för att torka ut byggfukt. Vid tillskjutande fukt krävs särskilda åtgärder.
  - Tätskikt av plastmatta får inte kontinuerligt utsättas för högre temperatur än 30°C.
  - Vid plattläggning skall golvvärmen stängas av minst 48 timmar innan arbetet kan påbörjas. Golvvärmen får kopplas på först 28 dygn efter avslutad fogning och skall då höjas med +5°C per dygn till drifttemperaturen.
- Beakta att avjämningsmassor är typgodkända för högst 95% RF i fortfarighet. Avjämningsmassor skall därför placeras under tätskiktet.**
- Montering och installation av elvärme som kabel, folie etc. skall utföras av behörigt installationsföretag.

Ändring  
98-03

## 5. Montering av tätskikt

Tätskikt skall vara deformationsupptagande.

Vid montering av plastmatta som tätskikt skall:

- materialet vara en av GVK godkänd produkt. (Se förteckning)
- uppvik mot vägg vara minst 130 mm över färdigt golv.  
(Se AMA-nytt Hus Q1.4123 och Q3.721)
- uppvik mot tröskel och karm vara minst 15 mm över färdigt golv.  
(Se AMA-nytt Hus. Tröskeln skall vara överfalsad eller så anordnad att mattans överkant skyddas (se figur nedan).

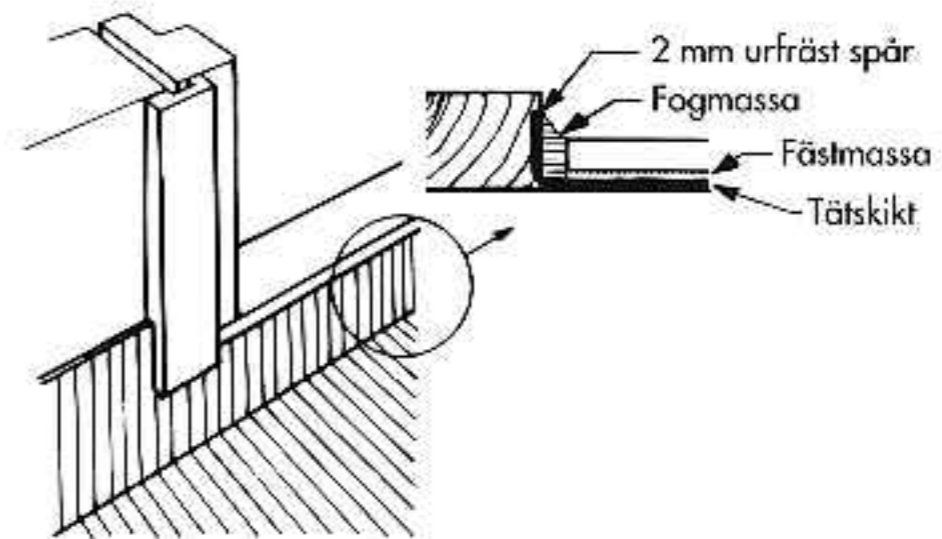
Hur plastmattan som tätskikt i övrigt skall monteras framgår av respektive leverantörs monteringsanvisningar.

Hur andra typer av tätskikt och förseglingar skall monteras skall framgå av respektive tätskiktsleverantörs monteringsanvisningar.

Ange om dokumenterad egenkontroll skall utföras enligt GVK:s kvalitetsdokument.

## 6. Dörröppningar

Dörrkarm och tröskel bör monteras i liv med våtrumsvägg. Välj därför i första hand samma karmbredd/tröskelbredd som vägg-tjocklek. Tätskikt av plastmatta skall dras upp vid tröskel minst 15 mm över färdigt golv. (Se figur). (Se AMA-Nytt Hus Q1.4123 och Q3.721)



Utdrag ur AMA-nytt

## 7. Ytskikt

Ytskikt inkl. fäst- och fogmassor etc., appliceras enligt respektive tätskiktsleverantörs monteringsanvisningar.

## VÄGG 1997-04-15 (ersätter 1996-06-15)

### 1.(8). Rör genomföringar

Rör genomföringar i plats för dusch och badkar skall undvikas. Vid rör genomföringar skall:

- håltagning för rör vara så dimensionerad att mellanrum inte förekommer.
- utskjutande rör vara fast förankrade och fixerade.
- avstånd mellan rör och vägg vara minst 40 mm.
- tätning av rör genomföringar utföras enligt tätskiktsleverantörens anvisningar.

## 2.(9). Underlaget

- Underlaget skall vara fast, rent, plant och torrt samt fritt från sprickor.
- Underlaget skall vara fritt från sådana hinder som försvårar monteringen av tätskiktet.
- Underlaget (inkl vinklar/hörn) skall uppfylla angivna toleranser för buktighet och lutning enligt tabell TOLERANSER /8 i RA 93 Hus.
- Spackelmassa skall häfta väl till underlaget och tåla vatten och byggfukt.

Underlag får vara följande:

- Betong, betongmursten, betongmurblock, lättbetong, tegel, putsade murverk eller gipsskivor med hög fuktstabilitet.
- Betongvägg skall vara gjuten mot slät form. Ojämnheter, sprickor och håligheter skall utspacklas.
- Lättbetongväggar av block skall vara bredspacklade eller putsade. Väggar av element skall vara skarvspacklade. Ytskador skall vara utlagade med bruk eller spackel.
- Putsade och spacklade ytor skall ha en ytjämnhet motsvarande minst klass 2a, tabell P/6 i HusAMA 83. (Brädriven slätputs)
- Gipsskivor skall vara monterade enligt leverantörens anvisningar. Ytskador skall vara utlagade med gipsspackel. Vid enkel gipsskiva 13 mm får avstånd mellan regler vara högst c 450 mm. Vid c större än 450 mm, dock högst 600 mm, skall dubbel gipsskiva (13 mm) monteras.

## 3. (10). Montering av tätskikt

Med vattentät beklädnad avses väggbeklädnad inklusive tätskikt som skall tåla regelbunden direkt vattenbegjutning. Tätskikt skall vara deformationsupptagande (tjockare massor) för underlag såsom betong, lättbetong, putsade murverk etc.

Tunnare tätskikt s.k. dispersioner (ej deformationsupptagande) kan användas på formstabila skivkonstruktioner som t.ex. gipsvägg. Deformationsupptagande tätskikt kan också användas.

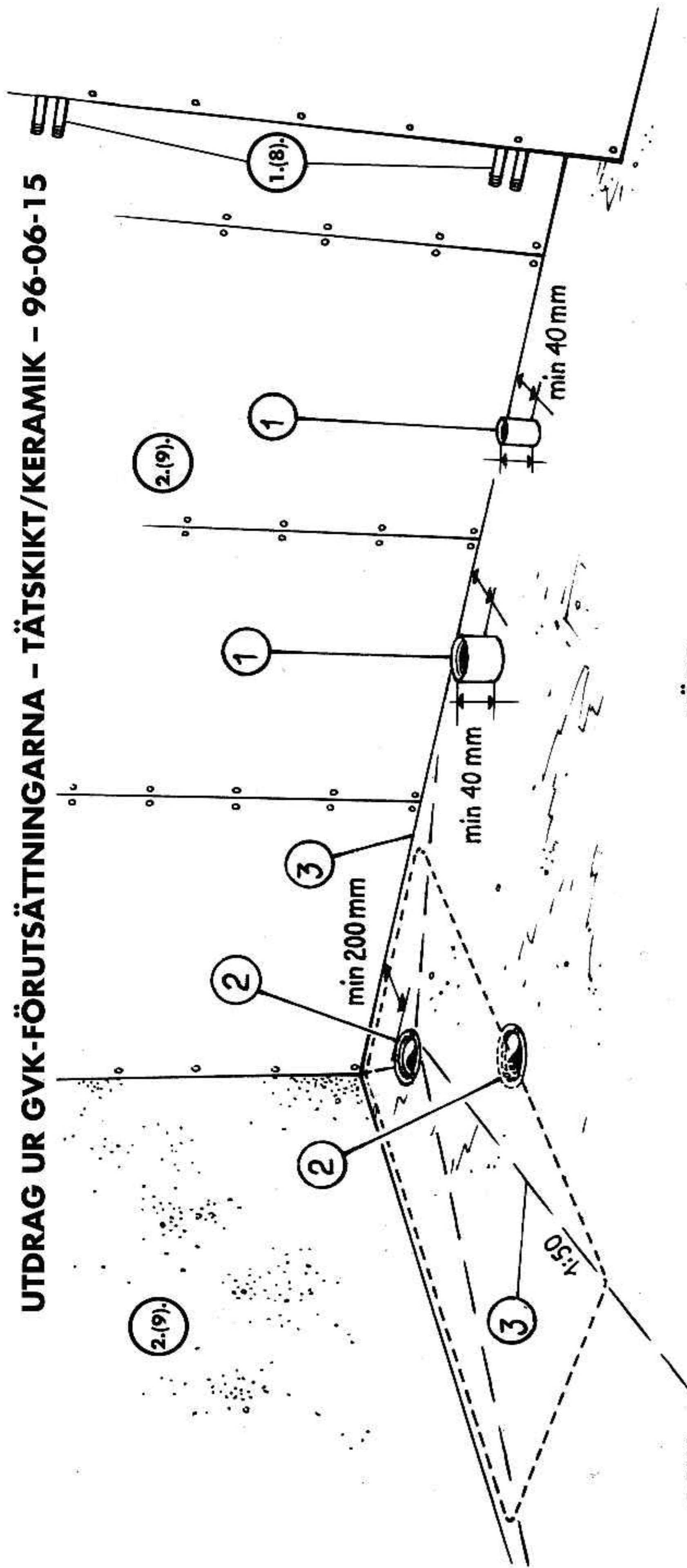
Vid tätskikt av plastbeklädnad bakom keramiska beklädnader, skall material, underlag och arbetsställe var uppvärmt till minst +18°C och RF vara mellan 30-60%. Montering skall utföras enligt leverantörens anvisningar.

Hur andra typer av tätskikt, förseglingar etc, skall monteras skall framgå av respektive tätskiktsleverantörs monteringsanvisningar.

Ange om dokumenterad egenkontroll skall utföras enligt GVK:s kvalitetsdokument.

## 4. (11). Ytskikt

Ytskikt inkl. fäst- och fogmassor etc. monteras enligt respektive tätskiktsleverantörs monteringsanvisningar.



**GOLV**

**1. RÖRGENOMFÖRNINGAR**

- Vattenledningar/rör bör förläggas i trumma/schakt
- Om vattenledningar/rör bryter golvet tätskikt, skall avståndet mellan rören samt mellan rör och vägg vara minst 40 mm (se VVS AMA 83, II)
- Avloppsrör/stosar skall ha minsta höjd om 40 mm över färdigt golv samt 40 mm mellan rör och vägg så att tätskikt av plastmatta kan vikas upp ca 15 mm

**2. GOLVBRUNN** (se VVS AMA 83, S1.1)

- Golvbrunnar skall vara fast förankrade, i våg samt i nivå med färdigt undergolv för applicering av tätskikt
- Beakta annan placering vid badkar
- Beakta golvbrunnens placering för god rensharhet
- Minsta avstånd från vägg skall vara 200 mm

**3. UNDERLAGET**

- Ev. håligheter mellan golv och vägg skall vara utspacklade
- Fall mot golvbrunn i vätzon 1:50 (se RA93 - 3 Hus)
- \* Skall på övriga ytor luta jämnt mot golvbrunn
- \* Beakta att en "onödigt" lång fallsträcka kan trycka ned brunnen för djupt i bjälklaget eller ge för höga falluppbyggnader

**VÄGG**

**1. (8). RÖRGENOMFÖRNINGAR**

- Vattenledningar/rör bör förläggas i trumma/schakt
- Vid rör genomföringar skall utskjutande rör vara fast förankrade och fixerade

**2. (9). UNDERLAGET**

- Underlaget skall vara rent, plant och torrt samt fritt från sprickor
- Underlaget skall avseende buktighet och lutning minst uppfylla Tabell TOLERANSER/8 i RA93 - 3 Hus
- Underlaget skall vara fritt från sådana hinder som försvårar applicering av tätskikt och förseglingar
- Betongväggar skall vara gjutna mot slät form och bredspacklade med våtstarkt spackel
- Puts - ytjämnhet motsvarande minst klass 2a, tabell P/6 i HUS AMA 83. (Brädriven slätputs)
- Gipsskivor skall ha hög fuktstabilitet samt vara monterade enligt leverantörens anvisningar
- Ytskador skall vara utlagade med gipsspackel



# GVK- auktoriserade företag

## För GVK-auktorisation krävs att företaget:

- har behörig personal (kan styrkas med behörighetsbevis)
- anmäler varje våtrumsinstallation till GVK
- accepterar stickprovskontroller av utförda arbeten.

## GVK-auktorisationen kan vara av tre slag:

- för yt- och tätskikt av plast
- för både yt- och tätskikt av plast och tätskikt/keramik
- för tätskikt/keramik

För aktuell förteckning över auktoriserade företag tätskikt/keramik, tag kontakt med GVK.

**OBS!** Vid yrkesmässiga objektupphandlingar - uppmärksamma även *AF2.22. Underentreprenörer* och *INTYG* för upphandlingskontroll på sidan 16, samt kontroll och provning enligt *AMA/A7.43* på sidan 17.



# GVK:s stickprovs- kontroller

De auktoriserade företagen anmäler samtliga våtrum till GVK. GVK har särskilt utbildade kontrollanter i varje län som löpande utför kontroller på de auktoriserade företagens anmälda våtrumsproduktion.

Utförda kontroller noteras på en särskild blankett (kontrollrapport) som omgående efter utförd kontroll överlämnas till GVK med kopia till beställaren och det auktoriserade företaget.

Tätthetskontroll av fogar på tätskikt av plast kontrolleras med GVK-pumpen enligt SS 92 36 21.

Kontroll av andra typer av tätskikt utförs okulärt i enlighet med respektive leverantörs monteringsanvisningar.

**OBS!** Kontroll av tätskikt skall utföras innan keramiken monteras.

Hur underlaget skall vara beskaffat avseende bl.a. fall mot golvbrunn, väggars buktighet och lutning etc framgår av GVK-förutsättningarna.

GVK:s kontinuerliga kontroller vidmakthåller en hög kvalitet på utförda våtrumsarbeten samt ger viktig information om funktion och beskaffenhet hos:

- underlaget
- VVS-installationer
- tätskiktsprodukter och -konstruktioner

Detta ger en ökad kunskap och därmed säkra våtrum.

GVK:s kontroller är slumpmässigt utvalda och utförs av respektive länskontrollant. Kontrollerna administreras av AB Svensk Våtrumskontroll som är ett dotterbolag till GVK.

Kontroller av utförda GVK-arbeten kan också beställas särskilt och bekostas då av beställaren.

# Kvalitetsssäkringsdokument

- 1. Anmälan:** Blankett för anmälan av våtrumsarbeten (Beställaren skall alltid erhålla en kopia av anmälan)
- 2. Förkontroll:** Blankett för egenkontroll av underlaget innan tätskiktet/ytskiktet monteras/appliceras. (OBS! endast avvikelser mot gällande bygghandlingar noteras)
- 3. Egenkontroll:** *Kvalitetsdokument* för dokumenterad egenkontroll av utfört arbete enligt AMA/A7.43. (Avser egenkontroll av tätskiktet)
- 4. Stickprovskontroll:** Blankett för GVK:s slumpmässiga stickprovskontroller. Kontroll utförs av resp. länskontrollant och noteras på en särskild blankett (kontrollrapport) som omgående efter utförd kontroll överlämnas till beställaren med kopia till GVK och det auktoriserade företaget.

1-3: Blanketten ifylles av GVK-företaget  
 4: Blanketten ifylles av länskontrollanten



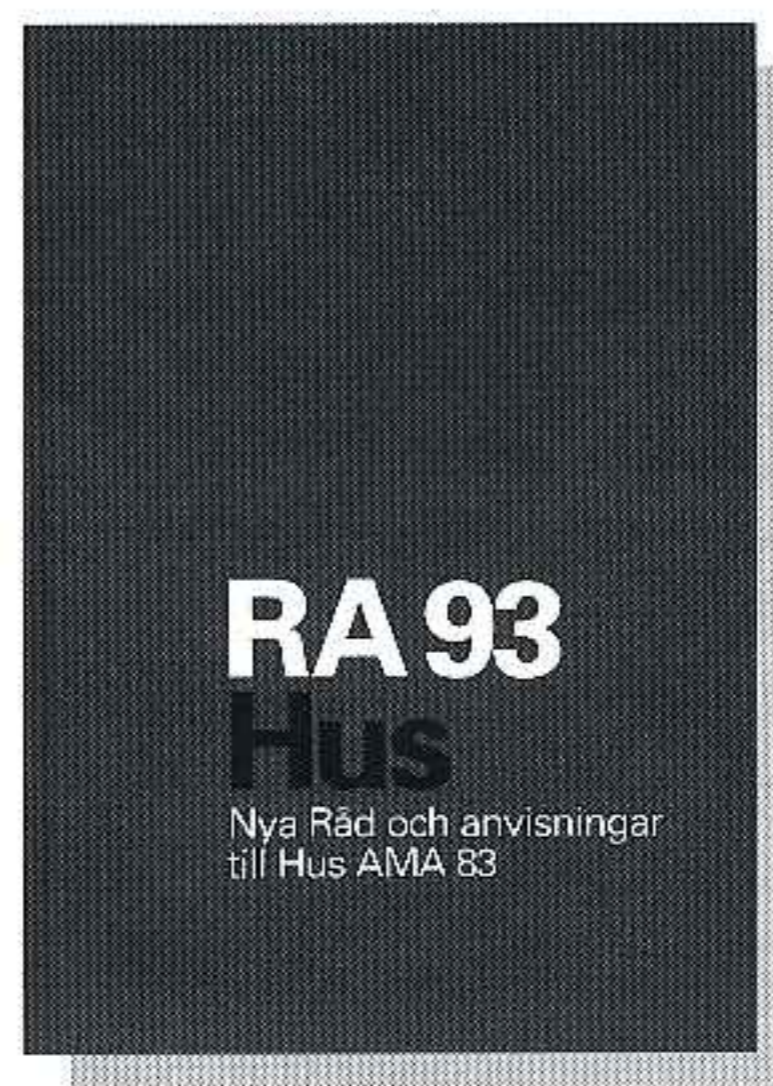
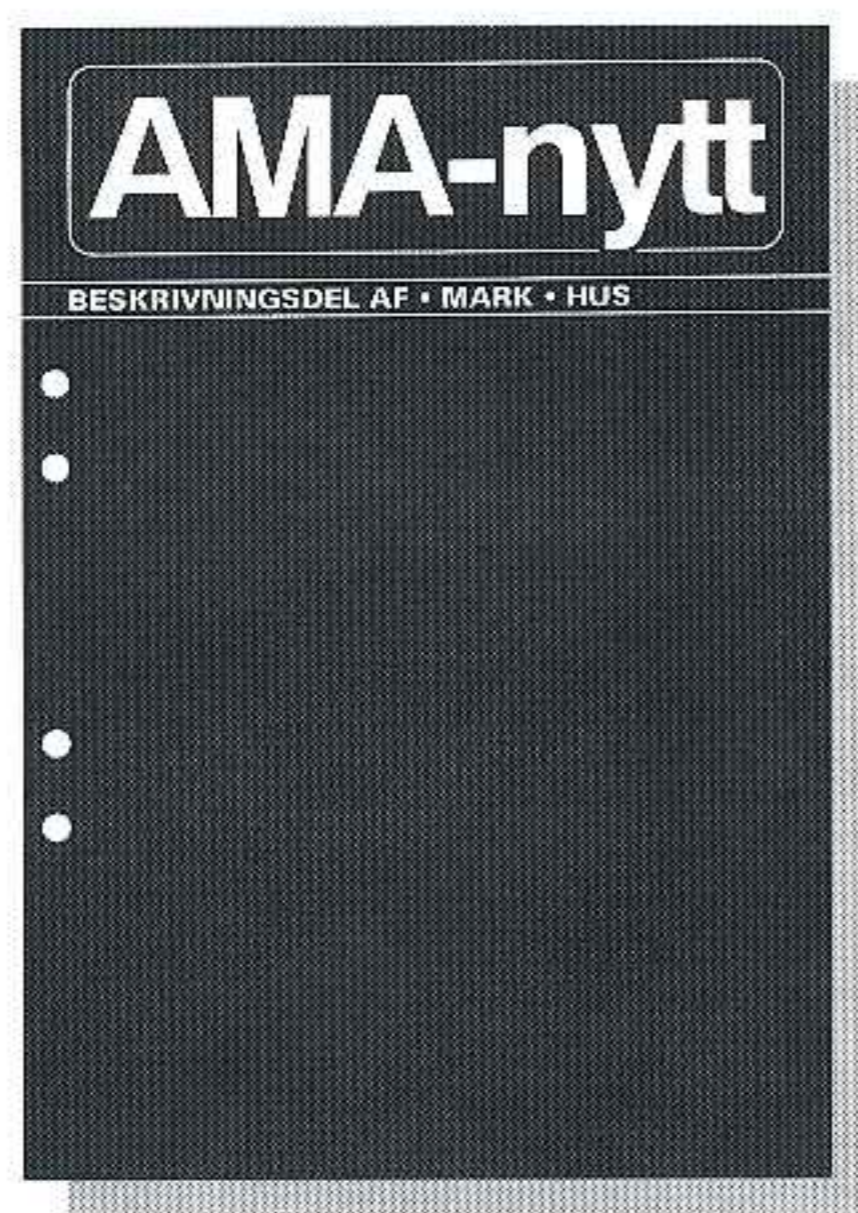
# Tunnskiktsteknik

## – tätskikt/keramik

För beskrivare och andra är HusAMA 83 till stor hjälp vid upprättande av bygghandlingar. Vad beträffar HusAMA 83 kapitel Q1.4125 (beläggningar) och Q1.432 (beklädnader) finns det endast AMA-text för beläggningar och beklädnader i tjockbruk med traditionell membranisolering. Aktuell beskrivningstext om tunnskiktssättning finner Du till viss del i AMA:s senaste Råd och Anvisningar RA 93 Hus, men framförallt i AMA-Nytt Hus. (Kapitel Q1.4123 och Q1.4322) som behandlar tunnskiktssättning på vägg respektive tunnskiktsläggning på golv.

En sammanfattning av de mest väsentliga delarna i AMA-Nytt avseende tätskikt med tunnskiktsteknik, finner Du på sidorna 13, 14 och 15 i denna broschyr. Branschreglerna och AMA ger förslag på beskrivningstext som dels tryggar beställare, dels är korrekt i sin utformning så att entreprenörer och beskrivare talar samma språk.

För ytterligare detaljer – se AMA-Nytt eller ring GVK.



# Sammanfattning ur AMA-NYTTs kapitel Q1.4123 och Q1.4322 för beläggningar och beklädnader av keramiska material direkt på tätskikt (s.k. tunnskiktskonstruktion) i våtutrymmen

## TÄTSKIKT

Tätskikt finns av två slag

- Ej deformationsupptagande – s.k. tunnflytande dispersioner
- Deformationsupptagande – s.k. tjockflytande massor eller plastmattor

### Golv/beläggningar – klass VT (BSAB Q1.4123)

Oberoende av underlag

Tätskikt skall vara deformationsupptagande

### Väggar/beklädnader – klass VT (BSAB Q1.4322)

Tätskikt skall vara deformationsupptagande

På underlag av formstabila skivkonstruktioner kan som alternativ användas ett **icke** deformationsupptagande tätskikt

## FÄSTMASSOR

Fästmassor indelas i fyra klasser avseende förmåga att ta upp deformationer:

- direkt på olika underlag
- på deformationsupptagande tätskikt
- på icke deformationsupptagande tätskikt

Rekommenderad fästmassa skall framgå av resp. leverantörs monteringsanvisningar. Se även tabell på sid 14 avseende rekommenderade fästmassor för olika underlag, med eller utan deformationsupptagande tätskikt.

Utdrag ur HusAMA-Nytt 2/95. (Tabell ANY Q1/1 och ANY Q1/2).

## GOLVBRUNNAR – Anslutning av tätskikt

Golvbrunnar typgodkänns sedan 1 april 1991 enligt NKB:s produktregler nr 17. Golvbrunnarna är endast typgodkända för anslutning av tätskikt såsom plastmattor. **OBS!** Hur plastmattan ansluts tätt till golvbrunn skall därför framgå av respektive **golvbrunnsleverantörs** monteringsanvisningar.

**OBS!** Vad avser andra typer av tätskikt såsom membraner, tjockflytande massor, brunnsmanschetter o.dyl. och dess anslutning till golvbrunn med klämring eller mot golvbrunn med membranfläns, skall detta redovisas i **tätskiktsleverantörens** monteringsanvisningar.

# Utdrag ur AMA-nytt Hus 2/95

Tabell ANY Q1/1. Exempel på användningsområden för fästmassor på olika typer av underlag som försetts med *deformationsupptagande tätskikt*

Fästmassor. Klass för deformationsupptagning					
Användningsområde	Klass 1	Klass 2L Låg (L)	Klass 2H Hög (H)	Klass 3	Klass 4
<i>Golv, underlag</i>					
Betong	x <sup>1</sup>	x <sup>2</sup>	x <sup>3</sup>	x <sup>4</sup>	x <sup>4</sup>
Spånskivor		x	x	x	x
Plywoodskivor		x	x	x	x
Lättbetong (spacklat/avjämnat)	x	x	x	x	x
<i>Väggar, underlag</i>					
Betong	x <sup>1</sup>	x <sup>2</sup>	x <sup>3</sup>	x <sup>4</sup>	x <sup>4</sup>
Murverk (putsat)	x	x	x	x	x
Putsade ytor	x	x	x	x	x
Fibercementskivor	x	x	x	x	x
Gipsskivor	x	x	x	x	x
Lättbetong (spacklat)	x	x	x	x	x

Tabell ANY Q1/2. Exempel på användningsområden för fästmassor direkt på olika typer av underlag eller på underlag som försetts med *icke deformationsupptagande tätskikt*

Fästmassor. Klass för deformationsupptagning					
Användningsområde	Klass 1	Klass 2L Låg (L)	Klass 2H Hög (H)	Klass 3	Klass 4
<i>Golv, underlag</i>					
Betong	x <sup>1</sup>	x <sup>2</sup>	x <sup>3</sup>	x <sup>4</sup>	x <sup>4</sup>
Spånskivor				x	x
Plywoodskivor				x	x
Lättbetong (spacklat/avjämnat)	x	x	x	x	x
<i>Väggar, underlag</i>					
Betong	x <sup>1</sup>	x <sup>2</sup>	x <sup>3</sup>	x <sup>4</sup>	x <sup>4</sup>
Murverk (putsat)	x	x	x	x	x
Putsade ytor	x	x	x	x	x
Fibercementskivor	x	x	x	x	x
Gipsskivor	x	x	x	x	x
Lättbetong (spacklat)	x	x	x	x	x

<sup>1</sup> Vid mer än 12 månader mellan gjutning och plattläggning/plattsättning

<sup>2</sup> När plattläggning/plattsättning utförs 6-12 månader efter gjutning

<sup>3</sup> När plattläggning/plattsättning utförs 3-6 månader efter gjutning

<sup>4</sup> När plattläggning/plattsättning utförs 1-3 månader efter gjutning

# Att beakta vid tekniska beskrivningar

## **Q1.4123 Golvbeläggningar av keramiska fogplattor inomhus – direkt på tätskiktet**

**Alt I** Ange om tätskikt skall utgöras av plastmatta.

- Tätskikt av plastmatta skall vara rekommenderad av GVK enligt förteckning i SÄKRA VÅTRUM tätskikt/keramik.
- OBS! att mattan skall dras upp på vägg minst 130 mm över färdigt golv samt minst 15 mm över färdigt golv utefter dörrtröskel och karm.
- Hur plastmattan ansluts tätt i golvbrunn skall framgå av resp. golvbrunnsleverantörs monteringsanvisning
- Hur plastmattan i övrigt skall monteras skall framgå av resp. leverantörs monteringsanvisningar.

**Alt II** Ange om tätskikt skall utgöras av annat slag än plastmatta som t.ex. tjockflytande massor.

- Tätskikt skall vara deformationsupptagande
- Tätskikt, förseglingar och fästmassor skall vara anpassade till varandra
- Hur tätskikt, förseglingar och fästmassor skall appliceras skall framgå av resp. leverantörs monteringsanvisningar (inkl. montering av tätskikt i golvbrunn)

## **Q1.4322 Vattentäta beklädnader av keramiska fogplattor inomhus**

**Alt I** Ange om tätskikt skall utgöras av plastbeklädnad.

- Tätskikt av plastbeklädnad skall vara rekommenderad av GVK enligt förteckning i SÄKRA VÅTRUM tätskikt/keramik.

**Alt II** Ange för skivkonstruktioner om tätskikt skall vara deformationsupptagande eller ej deformationsupptagande. (För massivväggar skall det alltid vara deformationsupptagande tätskikt)

- Tätskikt skall vara deformationsupptagande.
- Tätskikt på formstabila skivkonstruktioner som t.ex. gipsskivor, kan alternativt utgöras av s.k. tunnflytande dispersioner (icke deformationsupptagande tätskikt).
- Tätskikt, förseglingar och fästmassor skall vara anpassade till varandra.
- Hur tätskikt, förseglingar och fästmassa skall appliceras skall framgå av resp. leverantörs monteringsanvisningar.

# Förslag till standardtext GVK

När beställaren/byggherren anlitar GVK-auktoriserade företag för utförande av våtrumsentreprenader och upprättar bygghandlingar baserade på AMA kan lämpligen följande förslag till standardtext i AF-delen tas in:

## AF 2.22 Underentreprenörer

Entreprenören skall anlita ett företag som Golvbranschens Våtrumskontroll, GVK, auktoriserat för att utföra tätskikt på golv och vägg med

- plastmattor och plastbeklädnader, i våtutrymmen
- keramiska beläggningar och beklädnader, i våtutrymmen

Entreprenören skall tillställa beställaren intyg, utfärdat av AB Svensk Våtrumskontroll, om

- GVK-auktorisation
- att våtrumsanmälan insänts till GVK

innan arbeten med beläggningar och beklädnader påbörjas.

## Kommentarer: Upphandlingskontroll/Intyg AF 2.22

Dokumentet nedan på denna sida infordras som upphandlingskontroll i beställarens/byggherrens kvalitetsplan i de fall beställaren föreskrivit upphandling av ett GVK-auktoriserat företag.

Genom att infordra intyget får beställaren en skriftlig bekräftelse på att företaget är GVK-auktoriserat vid den aktuella tiden och att objektet är anmält till GVK för stickprovskontroll innan arbetena påbörjas:



**INTYG / AF 2.22**  
AB SVENSK VÅTRUMSKONTROLL

om GVK-auktorisation nr: 965 (tätskikt/plast) ja  nej   
nr: 5965 (tätskikt/keramik) ja  nej

Utfärdat datum: 1996-10-15 för: → → →  
Våtrumsanmälan nr: 81550 insänd till GVK ja  nej   
avseende objekt: Trasten, Kv. Oxen

Byggbolaget AB  
Beställare: Box 123, X - STAD  
Oskar Svensson  
Kvalitetsansvarig

Byggherre: Golvstads Kommun  
Kalle Andersson  
Kvalitetsansvarig

Ovan angivet GVK-företag är auktoriserat av AB Svensk Våtrumskontroll. Villkoren, samt åtaganden i utdrag ur allmänna villkor för GVK. Villkoren och åtagandena kan erhållas från AB Svensk Våtrumskontroll.

Uppgifterna 1 - 3 har lämnats av AB SVENSK VÅTRUMSKONTROLL  
Rigmor Ahlström e.u.  
GVK ledare

Uppgifterna 4 - 6 i punkt 3, if

**Sture Golvström**  
Kvalitetsansvarig

**Golvman AB**  
Parkettvägen 12  
355 00 GOLVSTAD



## Dokumenterad egenkontroll GVK

När beställaren önskar att entreprenören som utför våtrumsarbetena skall utföra dokumenterad egenkontroll enligt GVK:s kvalitetssystem på sid 11 och upprättar bygghandlingar baserade på AMA, kan följande förslag till standardtext tas in:

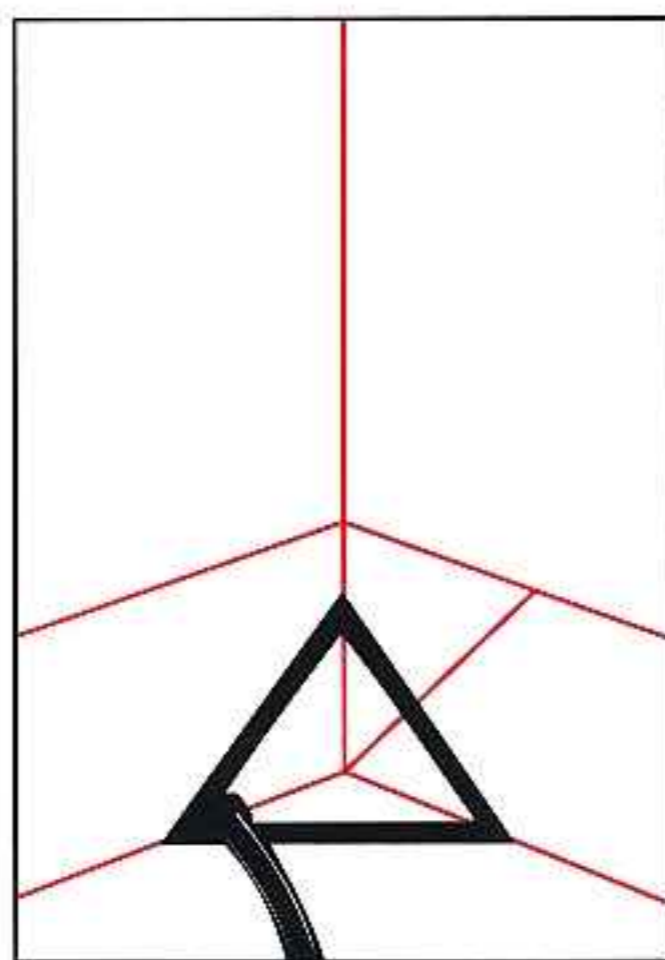
### A7.43 Injustering och provning (tätskikt/plast)

- x % av det totala antalet våtrum skall kontrolleras enligt GVK:s kvalitetsdokument, dock minst y st.
- Kontrollerna skall omfatta punkterna 11–19 (golv) och 21–25 (vägg).
- Täthetskontroll skall utföras på fogar enligt SS 923621 och avse punkterna 12, 14 och 15 (golv) och 22 (vägg)
- Övrig kontroll skall ske okulärt
- Kontroll/provning skall redovisas enligt GVK:s kvalitetsdokument

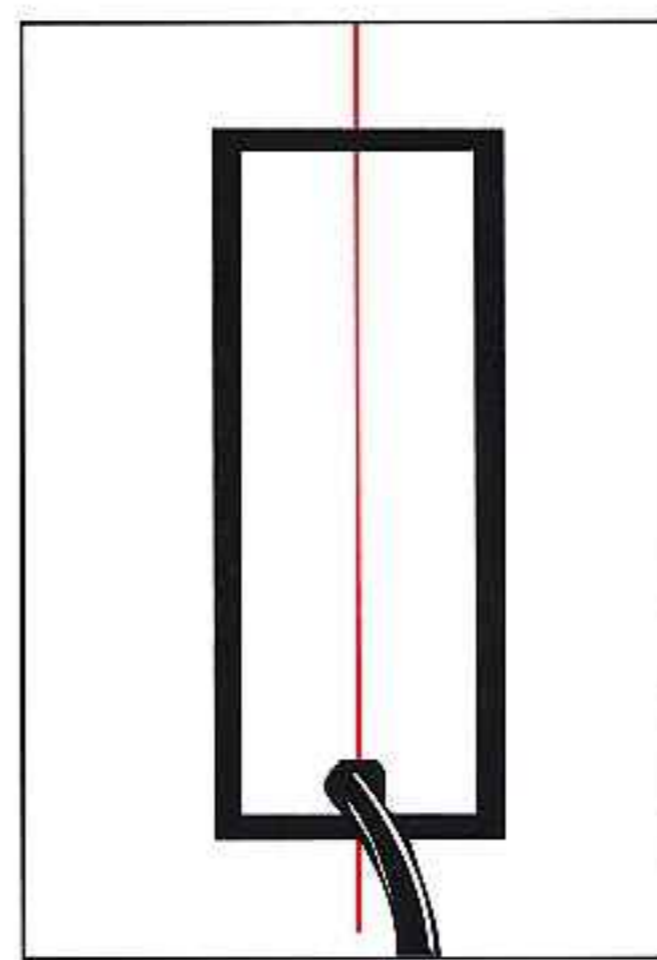
### A7.43 Injustering och provning (tätskikt/keramik)

- x % av det totala antalet våtrum skall kontrolleras enligt GVK:s kvalitetsdokument, dock minst y st.
- Kontrollerna skall omfatta punkterna 31–36 (golv) och 40–46 (vägg) och utföras okulärt.
- Plastmatta/plastvägg som utgör tätskikt skall täthetskontrolleras på fogar enligt SS 923621 och avse punkterna 12, 14 och 15 (golv) och 22 (vägg)
- Kontroll/provning skall redovisas enligt GVK:s kvalitetsdokument

## GVK-pumpen – SS 923621



Med GVK-triangeln kontrollerar du fogen i innerhörn, i vinkel mellan vägg och golv.



Med GVK-rektangeln kontrollerar du fogar på vägg och golv.

# Godkända produkter och konstruktioner

**PRODUKTER** enligt förteckning nedan är godkända som tätskikt under och bakom keramiska beläggningar och beklädnader.

**KONSTRUKTIONER** som provats och konstaterats motsvara de krav som ställs i bilaga B i PER:s branschregler för keramiska beläggningar och beklädnader upprättas av GVK i separat förteckning.

## TÄTSKIKT AV PLASTMATTOR

**GOLV:** Följande produkter (plastmattor) är av respektive leverantör godkända för läggning som tätskikt under keramiska material, i så kallade tunnskiktskonstruktioner under följande förutsättningar:

- att tätskiktet monteras av ett GVK-auktoriserat företag
- att framledningstemperaturen vid golvvärme inte kontinuerligt överstiger +30°C
- att fästmassa är av sådan typ som respektive klinker- och fästmasseleverantör rekommenderar

**OBS!** När plastmatta monteras som tätskikt i samband med keramiska material skall:

- uppvik mot vägg vara minst 130 mm över färdigt golv
- uppvik mot tröskel vara minst 15 mm över färdigt golv

### Produkter – GOLV

Altro Nordic AB	Altro Nordic Plastmatta T18
DLW Scandinavia A/S	Deliplan (2,0 mm)
Gerflor Scandinavia AB	Classic Imperial (2,0 mm)
	Classic Imperial (1,5 mm)
Polyflor Svenska	Polyflor Homogen
Upofloor OY	Lamilon (1,5 mm)

**VÄGG:** Följande produkt (väggbeklädnad) är godkänd av leverantörer som tätskikt bakom keramiska väggbeklädnader.

### Produkter – VÄGG

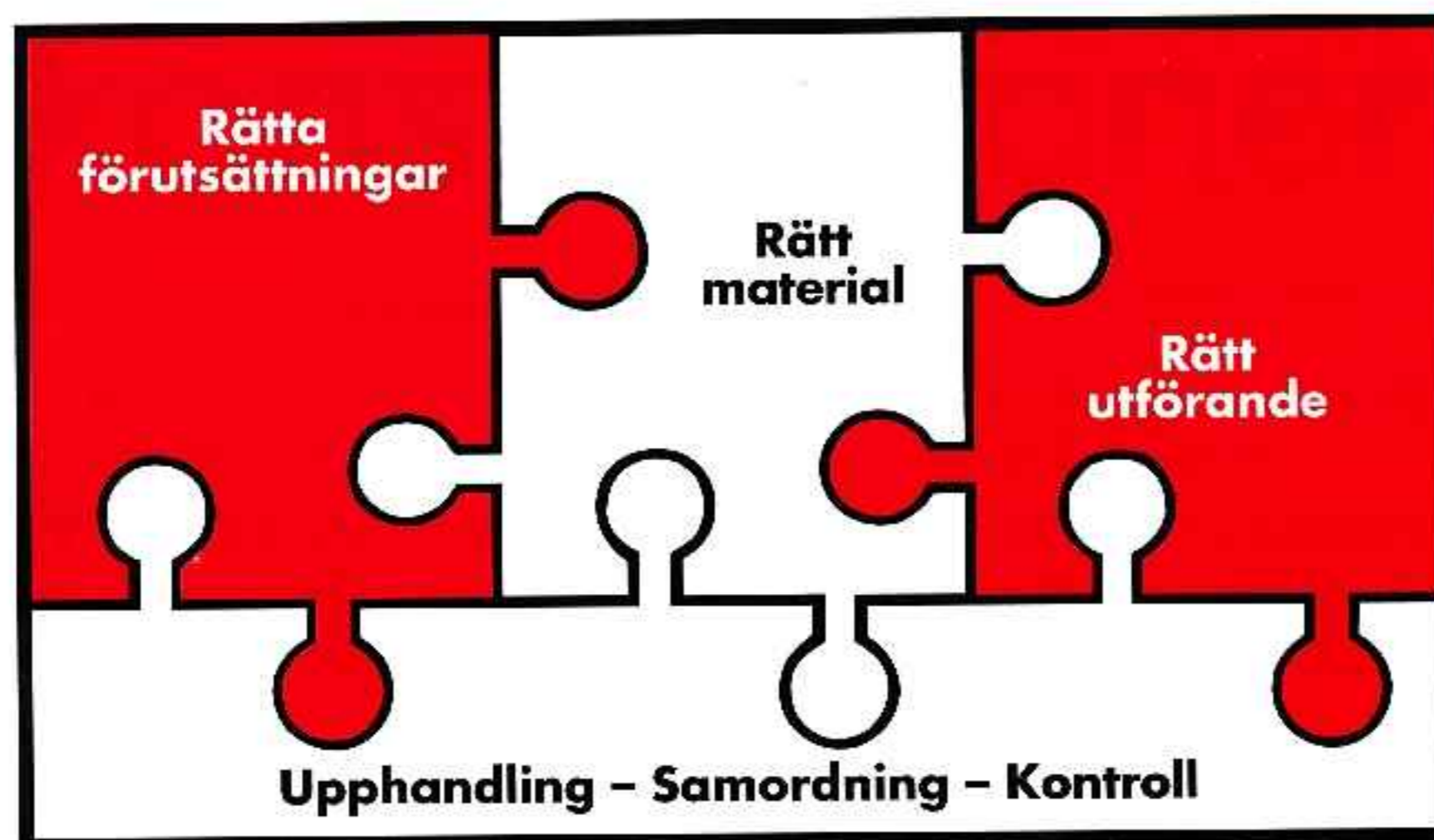
Dungens AB	Contract (tg-nummer 3186/90)
------------	------------------------------



# GÖRA RÄTT FRÅN BÖRJAN

I denna broschyr finns tekniska råd och anvisningar – de s k GVK-förutsättningarna. Beskrivningen anger hur underlaget skall se ut innan tätskiktet på golv och vägg appliceras.

Hur tätskiktet skall appliceras/monteras anges i respektive leverantörs monteringsanvisningar.



## Se även:

- GVK:s video om horisontell vägsättning med plastmatta
- Produktblad angående täthetskontroll av fogar på golv och vägg av plast med GVK-pumpen, enligt SS 92 36 21
- GVK:s Råd och anvisningar – SÄKRA VÅTRUM – yt- och tätskikt/plast



AB SVENSK VÅTRUMSKONTROLL

UTBILDAR - AUKTORISERAR - INFORMERAR - KONTROLLERAR

Box 4604 • 116 91 STOCKHOLM • Telefon 08-702 30 90 • Fax 08-644 43 47

<http://www.gvk.se> • e-post: [info@gvk.se](mailto:info@gvk.se)